

Søfartens Arbejds miljøråd

Årsberetning 2005

Beretning 2005

Fra arbejdsmiljø til sikkerhed og sundhed

2005 blev det 12. år i Rådets eksistensperiode. Man kan vel tillade sig at konkludere, at hvor de første 10 år var i frisk vind og søgang, så har de to sidste år været præget af svagere vinde og mere rolig sejlads. Man fristes næsten til at tale om medvind. Forstået på den måde, at der er kommet mindre politik og mere faglighed ind i Rådets dagligdag. Vi taler mere om sikkerhed og sundhed, end om arbejdsmiljø. Selve begrebet Arbejdsmiljø er, ligesom andre fortidsord som f.eks. Bedriftssundhedstjeneste, i dag belastet af, at det signalerer kamp og modsætning mellem parterne. Således som det måske var, da Rådet blev oprettet, men hvor pendulet i dag signalerer mere fælles forståelse omkring opgaven. I søfarten er de fleste nu enige om, at medarbejderne er en resurse, hvor alle parter har en fælles interesse i, at der skabes mest mulig sikkerhed og sundhed om bord. Til gavn for søfolkene naturligvis, men også som en forudsætning for optimal effektivitet og indtjening for rederne.

Denne erkendelse kom i 2005 konkret til udtryk, da bestyrelsen besluttede en hensigtserklæring om at sikre Rådets fortsatte funktion i yderlige en tre års periode med mulighed for løbende forlængelser. Signalet heri er netop udtryk for den enighed, der er udviklet omkring

værdien af sikkerhed og sundhed i dansk søfart. Erhvervet ønsker at satse på Rådet som den uvildige partner, der kan sikre en fortsat god udvikling på området. Dette i modsætning til land, hvor man har liberaliseret arbejdsmiljørådgivningen og dermed i praksis nedlagt den lovpligtige Bedriftssundhedstjeneste.

Det er naturligvis nu op til Rådet at vise sig værdig til den tillid, som erhvervet hermed har lagt op til. I 2005 fortsatte arbejdet derfor ad de vante linier. Det bliver fortsat mere tydeligt, at der er kommet godt styr på det traditionelle arbejdsmiljø i langt de fleste rederier. Røg, støj og møg er i dag ikke den helbredstrussel, det var engang. Naturligvis er der fortsat udfordringer på området, men de kan håndteres. På ulykkesområdet falder tallet af indberettede uheld år for år som udtryk for, at sikkerhedsbevidstheden er stigende. Men så længe der fortsat sker alvorlige uheld i søfarten, så vil området have høj prioritering. Derfor vil Rådets virke omkring ulykkesforebyggelse være kernen i arbejdet fremover. De nye satsningsområder handler om trivsel og sundhedsfremme. Ikke alle steder i erhvervet har man endnu erkendt, at netop trivselsspørgsmål og et udvidet sundhedsbegreb vil komme endnu mere i fokus i arbejdslivet. F.eks. som den helt

afgørende faktor, når unge mennesker fremover skal vælge deres karrierevej. Rådet har derfor en vigtig opgave i at temasætte disse lidt mere bløde værdier i en traditionel søfartskultur. En særlig udfordring ligger i, at grænsen mellem arbejde og fritid er under nedbrydning, hvorfor det bliver legitimt og nødvendigt at se på medarbejdernes totale sundhed – i arbejde og fritid.

I 2005 var der fortsat et gnidningsfrit samarbejde mellem erhvervet parter, bestyrelsen og sekretariatet. Med årets udgang trak Frede Kristiansen, DFDS, sig tilbage som formand for Rådet for at gå på velfortjent pension. Han blev som formand afløst af Finn P. Brodersen, Rederiet AP Møller.

Ud fra årsregnskabet kan det konstateres, at Rådet fortsat har en fornuftig økonomi, der giver mulighed for at iværksætte de nødvendige initiativer og produktioner, der kan fremme sikkerhed og sundhed i søfarten.

Det er derfor vor opfattelse, at Søfartens Arbejdsmiljøråd har fundet sin konstruktive plads i det fællesskab, der kan sikre Det Blå Danmark en fremtrædende plads på verdenshavene. I modvind såvel som medvind.

Bestyrelsen i Søfartens Arbejdsmiljøråd – pr. 1. januar 2006

Formand:

Direktør Finn P. Brodersen, A.P. Møller – Mærsk A/S, Danmarks Rederiforening og Bilfærgernes Rederiforening

Næstformand:

Niels-Jørgen Hilstrøm, Metal Søfart og Statsansattes Kartel

Bestyrelse:

Divisionschef Svend Bojesen, Farvandsvæsenet

Personalechef Peter Burkal, Scandlines Danmark A/S, HORESTA

Formand Jens Fage-Pedersen, Søfartens Ledere

– Dansk Navigatørforening

Skibsreder Jørgen Folmer, Rederiforeningen af 1895

– c/o H. Folmer & Co

Formand Søren Sørensen, Sømændenes Forbund i Danmark

Miljøsekretær Henrik Hansen,

RBF – RestaurationsBranchens Forbund og HK

Formand Per Jørgensen, Maskinmestrenes Forening

Direktør Lars Lundegaard, Dampskibsselskabet Norden A/S,

Danmarks Rederiforening og Bilfærgernes Rederiforening

Faglig konsulent Christian Petersen,

Dansk Sø-Restaurations Forening

Sekretariatschef Michael Wengel-Nielsen, Rederiforeningen for Mindre Skibe

Medarbejdere

Morten Vinter, Sekretariatschef

Jan L. Høyer, Arbejdsmiljøkonsulent

Søren Bøge Pedersen, Arbejdsmiljøkonsulent

Ole J. Teller, Administrativ medarbejder

Opgaver udført i 2005

Det sejlede menneske

Rådets temadag havde fokus på sømandens vilkår. En SWOT analyse identificerede styrker, svagheder, muligheder og trusler for sømandslivet. Forholdene for Det sejlede menneske skal bedres, så søfartsuddannelsen bliver attraktiv, bl.a. fordi erhvervet tilbyder sikre arbejds- og levevilkår, der kan fastholde kvalificerede medarbejdere. Temadagen blev en stor succes, og Rådet udvider nu konceptet med en større konference MSSM 2006, hvor erhvervet vil manifestere, hvilken ny prioritering der er kommet på maritim sikkerhed, sundhed og miljø.

Arbejdsulykker

En Akilleshæl for søfartens renommé er myten om, at det er farligt at sejle. Rygtet kan aflives ved at demonstrere en sikkerhedskultur på højeste niveau, f.eks. en konsekvent near miss håndtering. Rådet har bestræbt sig på at etablere en fælles forståelse af værdien af 1) at fokusere på near miss, som en kilde til at undgå alvorlige personulykker eller havarier og 2) at få skabt en fælles near miss database som erfaringsbank over lærerige tæt på hændelser på tværs af rederierne. Der er udgivet en DVD om near miss, og arbejdet med databasen efter svensk forbillede er videreført.

Kemikaliehåndtering

Rådet har også i 2005 brugt mange resurser på at lette kemikaliehåndteringen. En ny, brugervenlig IT platform ventes klar i sommeren 2006. Løbende er der ydet kemikalierådgivning og -uddannelse til skibe og rederier, og arbejdet med optimering af kemikaliedatabasen.

Sikkerhedsorganisationen

Der er stor bevidsthed om arbejdsmiljøet, men der er problemer omkring sikkerhedsorganisationens rolle. En spørgeskemaundersøgelse, som sekretariatet gennemførte blandt 100 tilfældige § 16 kursister, bekræfter det. Mange steder

savnes en klar målsætning for arbejdet, og der er en fornemmelse af, at sikkerhedsudvalget holdes i gang for lovgivningens skyld. Sekretariatet fik derfor produceret en ny, lille film Sikker Adfærd, der i en frisk tone forsøger at puste liv i sikkerhedsarbejdet, det personlige ansvar og engagement. Rådet har derudover sat et udvalgsarbejde i gang for at beskrive best practice i en ny branchevejledning. Hvad skal der til for at skabe ny energi?

IMO præsentation

På MSC konferencen i IMO præsenterede Rådet den danske arbejdsmiljøindsats sammen med Søfartsstyrelsen. De danske erfaringer gjorde et meget stort indtryk på den internationale forsamling. Der var stor respekt for de resultater, vi har opnået. Vi kan bestemt være indsatsen bekendt. Den danske fokusering på maritim sikkerhed og sundhed de seneste 10 år har bragt os i front internationalt. Det er interessant, fordi udviklingen overalt peger på, at arbejds- og levevilkår vil få markant stigende opmærksomhed i den globale handelsflåde. Alle signaler fra EU, IMO og ILO peger i den retning. Det giver Danmark et konkurrenceforspring, som ikke mindst Rådet vil gøre sig til fortaler for at opretholde.

Sundhedsfremme og trivsel

Kogebogen *Food at Sea* har sat mere fokus på betydningen af livsstilsfaktorer, herunder sund kost. Rådet har udviklet et koncept med hovmester- og kokkekurser, der med udgangspunkt i kogebogen fokuserer på betydningen af sunde kostvaner, samt hovmesterens og kokkens rolle om bord. Evalueringen tyder på, at konceptet er det rigtige. De kurser vil fortsætte, og Rådet vil fortsætte sine initiativer for mindre rygning, mere motion og bedre trivsel. Flere rederier er interesserede. Om det psykiske arbejdsmiljø er det også

hovedsagelig på kursusfronten, Rådet har prioriteret indsatsen: Konflikt håndtering, stress og kulturforskelle er de emner, der har mest interesse og derfor også er på programmet.

Publikationer

Bladet *SøSikker* er fortsat en vigtig del af kommunikationen med skibe og besætning. Vi overvejer naturligvis hele tiden forbedringer – evt. samarbejde eller sammenlægning med andre søfartsblade som f.eks. *Horisont*. Begge blade omhandler velfærden om bord. De drøftelser fortsætter i 2006. Kabysvejledningen kom i 2005, og der arbejdes fortsat med ideer til nye branchevejledninger. En samlet publikationsliste over alle Rådets udgivelser blev færdiggjort og ligger nu på www.seahealth.dk.

Samarbejde og lokalefællesskab

Der har også været drøftelser om lokalefællesskaber. Rådet og en række andre små søfartsinstitutioner er jo i det daglige sårbare for forfald p. gr. af den beskedne bemanning. Der er ingen konkrete resultater i 2005, men fordelene ved samarbejde forekommer indlysende rigtige, som vi har set omkring vore naboer Søfartens Fremme, Skibsteknisk Selskab og EMUC. På sikkerheds- og sundhedsområdet har vi fortsat et nært samarbejde med virksomheden Crecea, ligesom Rederiforeningens Lægekantor, Forskningsenheden for Maritim Medicin, Handelsflådens Velfærdsråd og Søfartens Bibliotek ligger tæt på de arbejdsområder og problemstillinger, der optager Søfartens Arbejdsmiljøråd. Fremtiden vil utvivlsomt kræve en øget grad af koordinering – eventuelt direkte fusioner mellem nogle af de nævnte konsulentfunktioner, der alle har som opgave at servicere den danske handelsflåde.

Resultatopgørelse

For 1. januar – 31. december 2005

	2005	2004
Indtægter	5.878.182	5.614.814
Aktivitetsudgifter	2.536.611	2.018.732
Bruttoresultat af aktiviteter	3.341.571	3.596.082
Personaleudgifter	2.305.006	2.579.167
Andre driftsudgifter	1.224.296	1.345.492
Driftsresultat	-187.731	- 328.577
Finansielle indtægter	47.695	45.562
Finansielle udgifter	3.533	236
Årets resultat	- 143.569	- 283.251

Balance pr. 31. december 2005

Aktiver		
Driftsmidler og inventar	267.280	345.983
Andre tilgodehavende	18.762	18.762
Anlægsaktiver i alt	286.042	364.745
Tilgodehavender fra salg af varer og tjenesteydelser	254.697	214.151
Periodeafgrænsningsposter	575.000	575.000
Likvide midler	4.830.215	4.645.955
Aktiver i alt	5.945.954	5.799.851
Passiver		
Egenkapital pr. 1. januar 2005	4.373.448	4.656.699
Årets resultat	- 143.569	- 283.251
Egenkapital i alt	4.229.879	4.373.448
Leverandører af varer og tjenesteydelser	845.489	753.712
Anden gæld	870.586	672.691
Passiver i alt	5.945.954	5.799.851

Revisionspåtegning

Konklusion

Det er vor opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Rådets aktiviteter, passiver og den finansielle stilling pr. 31. december 2005 samt at resultatet af Rådets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2005 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

København den 19. maj 2006

Buus Jensen
Statsautoriserede revisorer

Gert Olsen
Statsautoriseret revisor

Arne Sørensen
Statsautoriseret revisor

Søfartens Arbejdsmiljøråd
SeaHealth.dk

Søfartens Arbejdsmiljøråd
Amaliegade 33 B
DK-1256 København K

Tlf. 33 11 18 33
Fax 33 11 14 60

www.seahealth.dk
E-mail: info@seahealth.dk